

Vallberga Lantmän ek för
Lantmannaplan 5
312 50 Vallberga

Ändring av villkor i tillstånd enligt miljöbalken avseende anläggning för tillverkning av foder m.m. på fastigheten Hov 2:23 i Laholms kommun

BESLUT

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation beslutar med stöd av 24 kap. 8 § punkt 2 miljöbalken att ändra villkor 9 i beslut meddelat av Miljöprövningsdelegationen den 19 juni 2017, dnr. 551-2048-16. Verksamheten bedrivs av Vallberga Lantmän ekonomisk förening, 749200-3038, på fastigheten Hov 2:23 i Laholms kommun.

Villkor 9 ska ha följande lydelse:

9. Transporter till och från anläggningen får ske vardagar (helgfri måndag-fredag) kl. 07.00-20.00. Uttransporter av producerat foder får dock ske dygnet runt hela året.

Under skördesäsong får transporter av spannmål ankomma anläggningen alla dagar kl. 07.00-22.00.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt Hallandsposten.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Medborgarservice i Laholms kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad eller till e-postadress halland@lansstyrelsen.se. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen senast den 24 juli 2019.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 Halmstad	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

2019-06-19

551-8273-18
1381-167**TIDIGARE PRÖVNINGAR**

Miljöprövningsdelegationen meddelade den 19 juni 2017, dnr. 551-2048-16, Vallberga Lantmän ekonomisk förening (föreningen) tillstånd enligt miljöbalken till anläggning för tillverkning av foder m.m. på fastigheten Hov 2:23 i Laholms kommun.

Miljöprövningsdelegationen biföll den 22 augusti 2017, dnr. 551-5100-17, föreningens begäran om omprövning enligt 37 § förvaltningslagen så att tillståndsmeningen korrigerades något.

YRKANDEN

Föreningen yrkar att villkor 9 i Miljöprövningsdelegationens beslut 19 juni 2017, dnr. 551-2048-16 ändras från lydelsen

9. *Transporter till och från anläggningen får ske vardagar (helgfri måndag-fredag) kl. 07.00-20.00. Uttransporter av producerat foder får dock ske dygnet runt hela året, men totalt får maximalt 30 uttransporter (60 transportrörelser) ske per år under tiden fredag kl. 22.00 – måndag kl. 07.00 (helgtid). Transporter med anledning av driftstörning i foderfabriken är undantagna från begränsningen under helgtid. Sådana transporter ska redovisas till tillsynsmyndigheten vad avser antal och vilka tider som transportererna har skett. Under skördesäsong får transporter av spannmål ankomma anläggningen alla dagar kl. 07.00-22.00,*

till lydelsen

9. *Transporter till och från anläggningen får ske vardagar (helgfri måndag-fredag) kl. 07.00-20.00. Uttransporter av producerat foder får dock ske dygnet runt hela året.*

Under skördesäsong får transporter av spannmål ankomma anläggningen alla dagar kl. 07.00-22.00.

I andra hand yrkar föreningen att villkoret får lydelsen

9. *Transporter till och från anläggningen får ske vardagar (helgfri måndag-fredag) kl. 07.00-20.00. Uttransporter av producerat foder får dock ske dygnet runt hela året, men totalt får maximalt 30 uttransporter (60 transportrörelser) ske per år under tiden lördag kl 17.00 – måndag kl. 06.00 (helgtid). Transporter med anledning av störningar, t.ex. i foderfabrik, i trafik, på lastbilar, på leveransplatser, på andra foderfabriker (back-up produktion) och på grund av besvärligt väder, är undantagna från begränsningen under helgtid. Sådana transporter ska redovisas till tillsynsmyndigheten vad avser antal och vilka tider som transportererna har skett.*

Under skördesäsong får transporter av spannmål ankomma anläggningen alla dagar kl. 07.00-22.00.

ANSÖKAN

I sin ansökan om villkorsändring anför föreningen bl.a. följande.

2019-06-19

551-8273-18
1381-167

Vallberga Lantmäns tillstånd till foderanläggning, 2017-06-19, 551-2048-16, är förenat med villkor, av vilka nr 9 begränsar antalet transporter på helger. Enligt villkoret tillåts maximalt 30 uttransporter (60 transportrörelser) per år under tiden fredag kl. 22.00 – måndag kl. 07.00 (helgtid). Tidigare tillstånd har inte haft några begränsningar av transporter och det har inte förekommit några klagomål på transporter från närboende.

Motivering

Villkor 9 är strängare än nödvändigt eftersom utgående transporter med foder går från foderfabriken direkt till väg 24 utan att passera några bostäder. Vallberga Lantmäns andel av transporterna på väg 24 är liten. Transporterna på helgen medför inga störningar för närboende och ökar inte miljöpåverkan eftersom samma mängd foder behöver transporteras ut. Ändring av villkoret motiveras även av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades, eftersom fler kunder har behov av leveranser på helgen.

Bakgrund

Sedan tillståndsprocessen påbörjades har efterfrågan på foder ökat. Det är framför allt antalet större gårdar med många djur som ökar. Vid störningar som föreningen inte råar över t.ex. i foderfabriken, i trafiken, på lastbilar, på leveransplatser, backup-produktion för andra foderfabriker och väder räcker inte tiden för uttransporter av foder till. Nuvarande begränsning riskerar att innebära att anläggningen inte kan tillgodose kunder i närområdets behov av foder under helger. Detta innebär att foder då får levereras från andra anläggningar, på betydligt större avstånd från anläggningen, vilket ökar transporternas miljöpåverkan och snedvrider konkurrensen.

Om leveranstimmarna utökas genom att köra på helgen kan transporterna optimeras bättre och fler ton foder köras per kilometer, vilket medför mindre utsläpp. Genom att bolagets bulkbilar kan utnyttjas effektivare finns det också bättre möjligheter att ta returlast på bulkbilarna under vardagar, eftersom den extra tid som behövs för lastning och lossning av råvara finns då färre turer med foder behöver köras ut varje dag. Om returlast av råvara från Karlshamn kan tas 4 gånger i veckan ger det en besparing på ca 2 500 mil per år.

Ett mer flexibelt intervall för uttransporter av producerat foder medför färre och effektivare transporter per vecka. Dessutom blir det fler transporter på dagtid och färre transporter under kvälls- och nattetid. Det totala antalet transporter med utgående foder kommer inte att förändras, utan bara fördelningen över veckans dagar. Genom att tillåta transporter på helger minskar även behovet av transporter under nätter måndag till fredag, vilket medför mindre störningar nattetid längs vägen till gårdarna och för de som bor på gården.

2019-06-19

551-8273-18
1381-167*Nuvarande villkor och en produktion av 150 000 ton foder per år*

Antal transporter				
Dag	06-14	14-22	22-06	Totalsumma
Måndag	350	350	220	920
Tisdag	350	325	220	895
Onsdag	350	325	220	895
Torsdag	350	350	220	920
Fredag	350	340	0	690
Lördag	10	10	0	20
Söndag	10	0	0	10
Totalsumma	1 770	1 700	880	4 350

Förstahandsyrkande och en produktion av 150 000 ton foder per år

Antal transporter				
Dag	06-14	14-22	22-06	Totalsumma
Måndag	300	350	80	730
Tisdag	300	350	75	725
Onsdag	300	350	75	725
Torsdag	300	350	75	725
Fredag	300	250	75	625
Lördag	250	150	10	410
Söndag	250	150	10	410
Totalsumma	2 000	1 950	400	4 350

Utgående fodertransporter sker i huvudsak med egna bulkbilar, vilket gör att transportvägen kan styras av organisationen. Utgående transporter på helger går redan idag direkt från foderfabriken till väg 539 och ut på väg 24. Hastigheten på fodertransporterna inom Vallberga Lantmäns område är ca 30 km/h och mellan fabriken och väg 24 cirka 50 km/h. Sedan tillståndsansökan lämnades in har Vallberga Lantmän köpt in fastigheten Hov 2:34 som ligger längs väg 539 mellan foderfabriken och väg 24. Huset används inte längre som bostad. Vallberga Lantmän styr numera sina bulkbilar så att transporten går raka vägen ut till väg 24 på helger. Utgående transporter med foder på helgen passerar inga bostäder på vägen från foderfabriken till väg 24 eller andra störningskänsliga områden. Föreslagen ändring av villkoret medför ingen påverkan eller risk för störningar för närboende.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 29 november 2018. Delegationen begärde viss komplettering vilken inkom den 26 mars 2019. Ansökan kungjordes därefter i Hallandsposten den 20 april 2019. Den sändes för yttrande till Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun och till Trafikverket. Yttranden har kommit in. Sökanden har den 15 maj 2019 kommenterat yttrandena i en skrivelse.

2019-06-19

551-8273-18
1381-167

INKOMNA YTTRANDE

I de yttranden som kommit in framförs sammanfattningsvis följande.

Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun tillstyrker en ändring av villkor 9 i tillståndet för foderanläggningen på fastigheten Hov 2:23. Nämnden förordar förstahandsyrkandet mot bakgrund av att det inte finns någon bostad på den närliggande fastigheten Hov 2:34, vilken nu ägs av Vallberga Lantmän. Under helger styrs trafiken till att gå direkt till väg 24. Detta innebär att det ur störningssynpunkt inte är motiverat att reglera trafiken under helger såsom det anges i villkor 9. Vallberga Lantmän har även visat att transporter under nattetid skulle minska om regleringen av transporter under helger tas bort. Miljö- och byggnadsnämnden har inte tagit emot klagomål på transporter till och från anläggningen.

Trafikverket anser att tabellen i punkt 4 i bilagan ”Komplettering av ansökan om villkorsändring” är något otydlig vad gäller om antal transporter är för en dag eller ett år, men Trafikverket anser att den rimliga tolkningen är att det är det sammanslagna antalet fordon per år den redovisar. Utifrån dessa premisser har Trafikverket inga synpunkter på ändring av villkor 9.

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har meddelat att de avstår från att lämna yttrande i ärendet.

██████████ har anfört följande. Han bor på samma väg som Lantmännens kvarn. Vägen är 5 meter bred med många boende och företag. För Lantmännens del skulle de kunna ha alla sina transporter på helger och kvällar på väg 24 och bara använda väg 539 från väg 24 till kvarnen som ligger bara 400 m in på väg 539. Det skulle bara bli bättre, för då kan trafiken gå från E6:an till väg 24 och 300 m in på väg 539. Idag körs mycket tung trafik som ska till kvarnen eller längre österut på väg 539. Då kör bilarna av E6 i Östra Karup och kör genom både Skottorp och Vallberga. Om transporter sker till väg 24 vardagar kl. 18 till kl. 07 och helger, så kan de köra foder dygnet runt.

SÖKANDENS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDE

Föreningen har i bemötande av yttrandena konstaterat att ingen av de som har yttrat sig motsätter sig att nuvarande villkor 9 ändras enligt föreningens förstahandsyrkande under de förutsättningar som har angivits i ansökan.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Miljöprövningsdelegationen konstaterar inledningsvis att ansökan kom in före den 1 januari 2019 och att den därför enligt övergångsbestämmelser (SFS 2018:1407) ska handläggas enligt 24 kap. 8 § 2. miljöbalken i dess lydelse före nämnda datum.

2019-06-19

551-8273-18
1381-167

Av 24 kap. 8 § 2. miljöbalken framgick bl.a. att tillståndsmyndigheten, efter ansökan av tillståndshavaren, får besluta att ändra villkor i ett tillståndsbeslut. Villkor får dock endast mildras om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs, är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Av Regeringens proposition 1997/98:45 s 259–260 del 2 framgår bl.a. att det kan visa sig att villkor som fastställts vid tillståndsgivningen är strängare än nödvändigt eller inte behövs. Det framgår även att det inte alltid är möjligt att förutse allt som kommer att hända med en verksamhet i framtiden. Paragrafen ger därför under angivna förutsättningar möjlighet till att upphäva eller ändra villkor på begäran av tillståndshavaren utan att denne behöver söka nytt tillstånd. Av propositionen framgår att villkor kan ändras i såväl skärpande som mildrande riktning.

Som skäl för sin ansökan om ändring av villkor 9 om transporter har föreningen gjort gällande både att villkoret är strängare än nödvändigt och att ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Vad gäller frågan om oförutsedda omständigheter bedömer miljöprövningsdelegationen att den strukturomvandling som föreningen hänvisar till har pågått under en lång tid och att dess konsekvenser för föreningens verksamhet inte kan anses vara oförutsedda. Villkoret bör därför inte ändras av detta skäl.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar vidare att det nu gällande villkoret, vad avser uttransporter av producerat foder under helger, baseras på föreningens uppgifter i ansökan. Villkoret kan såtillvida inte anses vara strängare än nödvändigt. Sedan tillståndsprövningen skedde har dock föreningen förvärvat den bebodda fastighet som fanns mellan anläggningen och väg 24 (fastigheten Hov 2:34) och fastigheten används inte längre för boende. Föreningen har även redovisat att en ändring av villkoret enligt förstahandsyrkandet medför miljöförbättrande effekter, eftersom det totala transportarbetet kommer att minska till följd av samordningsvinster. Mot denna bakgrund bedömer delegationen att villkoret numera får anses strängare än nödvändigt och att föreningens förstahandsyrkande kan bifallas på denna grund.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Lotta Schurmann har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Anna-Lena Olsson

Lotta Schurmann

